

Protokoll vid diskussionsföreningen

Tysts möte i Backen

Söndagen den 18 maj 1890

§1.

Anmälde sig och intogs följande medlemmar i föreningen: Olof Olsson i Vester Kälen, Per Olsson och Jonas Olsson begge från Öster Kälen.

§2.

Justerades det vid föregående möte förda protokoll.

§3.

Härefter öfver gick man till de för detta möte bestämda frågorna.

1sta frågan hade följande lydelse:

Hvad är lycka och huru uppnås den?

I denna fråga syntes man vara ense derom, att man för att vara lycklig borde ega förnöjsamhet, ty utan förnöjsamhet kunde man aldrig blifva lycklig, hvilka timliga fördelar och rättigheter man i öfrigt än kunde ega och erhålla. En talare uppställde dessutom fyra villkor, hvilka skulle vara vilkorliga för ernående af lycka, och dessa voro att man för det första stode i rätt förhållande till sin kropp, t.ex. att man vore frisk, för det andra att man stode i rätt förhållande till andra, så att man t.ex. ej ständigt lefde i osämja med sina medmeniskor, hvilket vore olyckligt nog, och det tredje att man stode i ett godt förhållande till naturen, d.v.s. att man ej skulle blifva utsatt för någon olyckshändelse i naturen, såsom vulkaner, orkaner, åska etc., samt för det fjerde att man hade en rätt uppfattning af Gud.

Som resolution på frågan antogs följande vers: Ej sällheten beror af öde och af lycka, att vara nöjd, det är att vara säll.

2dra frågan: Hvari ligger största orsaken till fattigdom?

I denna fråga var man af något delade åsigter. En del trodde, att rösträttens utsträckning och med ty åtföljande lindring i skatterna vore en generalkur till fattigdomens afhjelpande. Man borde invälja sådana män i riksdagen, hvilka hade smakat fattigdomens kaka, såsom en talare yttrade. Dessa skulle då blifva villigare än nu, att gå in på sådana förslag, som vore till arbetarens väl och mindre än hvad nu är fallet, gifva sitt bifall till onödiga utgifter.

Häremot invände man, att något utsträckt rösträtt väl kunde vara rättvis, men ingen orsak till fattigdom. De få ören eller kronor, som för hvar arbetare åtginge till skatterna, kunde ej heller det vara någon väsentlig orsak till fattigdom. Största orsaken till fattigdom vore dryckenskap, spel, högfärd, slösaktighet, lättja, felslagna spikulationer, liknöjdhet etz. Något bestämd sätt

att afhjelpa fattigdomen uttalades ej, men syntes man dock vara af den åsigten, att jordens delande i mindre lotter kunde vara fördelaktigt, blott man kunde få den för ett skapligt pris. Dock så länge man hade helsan, vore ingen fattigdom för handen, blott man kunde något handvärk af hvad slag som helst och hade håg att arbeta. Blevne man gift, och genom sitt eget förvållande ådroge sig för många barn, då kunde fattigdom påkomma. Diskussionen skulle utgöra svar på frågan.

3dje frågan, Hvarföre dansar man och hvad nytta medför dansen?

I denna frågan syntes den åsigten vara öfvervägande att man dansar, för det dansen är ett nöje. En talare framhöll, att man kunde på samma gång man roade sig, äfven genom dansen komma i tillfälle att få omfamna en flicka och språka med henne, ja, kanske någon gång i smyg äfven få sig en kyss. Måttligt begagnad kunde dansen äfven vara en uppfriskande gymnastik, och detta i synnerhet för stillasittande personer, men äfven för andra kunde dansen vara till nytta, ty det skadade aldrig att få svänga på sina ben. Häremot invände man, att det gafs annan gymnastik, som vore bättre än dansen, ty då man dansade plögade det ofta blifva mycket dam och detta vore vådligt för helsan. Från ekonomisk synpunkt kunde dansen äfven vara vådlig, ty då man ska på bal, så skall man taga på sig de bästa skorna, och dessa nötas då fortare ut, än fallet skulle vara, om man icke dansade.

I denna fråga antogs en så lydande resolution: Mötet anser, att dansen är ett nöjje, och måttligt begagnad äfven en uppfriskande gymnastik.

4de frågan: På hvilken basis bör ett verkligt äktenskap byggas?

Af diskussionen i denna fråga framgick, att man var af något skilda åsikter. En del ansågo, att äktenskapet skulle byggas endast på kärlek, ty är icke kärleken den basis, på hvilken äktenskapet hvilar, så är det ej ett verkligt äktenskap. Vid äktenskaps ingående är det ofta egodelarne, som spela största rollen, andra giftermål åter ingås genom tidningsannonser och giftermålsbyråer. Sådana giftermål ansågo de för icke verkliga. Man borde lära känna dens själ i grund och botten, som man tänkte äkta, innan äktenskapet ingås och om då en upprigtig kärlek förefinnes kontrahenterna emellan, då först kan ett äktenskap blifva verkligt, ty som ordspråket säger, kärleken är stark som döden, men en småsak kan döda den. Men deremot invändes, att alla äktenskap äro verkliga, såvida man gått lagenligt tillväga vid äktenskapets ingående, men om äktenskapet vore lyckligt vore en helt annan sak. Det påståendet att äktenskapet skulle uteslutande byggas på kärleken, genskrefs af flere talare. De ansågo troheten vara en lika bestämmande faktor, för att äktenskapet skulle blifva lyckligt. Just derom var det,

som den egentliga diskussionen derefter rörde sig. Men till något bestämt resultat kom man dock ej å någöndera sidan utan vid diskussionens afslutande enades man om, att den förda diskussionen skulle få utgöra svar på frågan.

§4.

Inlemnade de utsedde frågoupställarne följande frågor till diskussion för nästa möte: /1 Äro bostäderna på landsbygden i allmänhet såsom de borde vara? /2 Borde bönderna mera, än hvad är fallet, upplåta jord till dagsverktorp? /3 Kunna nyodligar å myrjord i större skala under nuvarande förhållande med fördel företagas? /4 Hvad är osedlig litteratur? /5 Hvad är samvete? /6 Hvilka egenskaper bör en prest besitta? (Per Larsson) /7 Är religionsfrihet skadlig och om så är, på hvilket sätt? /8 Hvad är orsaken, till att socialisterna vinner sina anhängare hufvudsakligen bland arbetarne? /9 Kan skogssköfling försvaras från klimatisk synpunkt? (Per Persson i Böle)

och beslöts, att man först skulle diskutera de frågor, som återstodo från detta möte, och sedan de inlemnade frågorna i ofvanstående ordning.

§5.

Till ordförande för nästa möte utsågs Anders Persson i Vester Kälen och till vice ordf. Simon Orelle

§6

Till frågoupställare för nästa möte utsågos O Olsson och J Persson

§7.

Nästa möte hålles hos Hemming Persson i Kälen Söndagen den 1 juni kl. 4 e.m.

Dag som ofvan

Simon Nilsson/ Sekreterare

Per Persson ordf.

Justeradt:

Per Larsson i Backen

Ol Granlund

Slåtteråsen